

Συνέντευξη με τον Ταξίαρχο Δρ. Ανδρέα Π. Χαραλάμπους, Ένοπλες Δυνάμεις της Κυπριακής Δημοκρατίας, Διδάκτωρ στο Τμήμα Ιστορίας και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Νεάπολις Πάφος και του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, απόφοιτος 2023

- **Τι σας ώθησε να κάνετε διδακτορικό στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφος;**

"Το θέμα έχει μια μικρή ιστορία, την οποία οφείλω να ομολογήσω: Παρότρυνση, προκειμένου να αναλάβω αυτό το εγχείρημα, αλλά και στην επιλογή του συγκεκριμένου θέματος, μου παρείχαν ο Καθηγητής κ. Κωνσταντίνος ΓΕ. Αθανασόπουλος, τέως Πρόεδρος της Σχολής Νομικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Νεάπολις Πάφος, Καθηγητής μου στην Σχολή Εθνικής Άμυνας και ο Αναπληρωτής Καθηγητής κ. Γιώργος Μαρής, τους οποίους οφείλω να ευχαριστήσω θερμά. Η συνεργασία μαζί τους υπήρξε προνόμιο και έκφραση βαθιάς εκτίμησης στο πρόσωπο μου.

Εκ φύσεως, διακατέχομαι από ένα πνεύμα ανησυχίας, εμπειρίας και γνώσης. Η διεύρυνση και ανάπτυξη των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών μου προσόντων και ικανοτήτων, δόθηκε ως ευκαιρία μέσα από το Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφος, την οποία εκμεταλλεύτηκα άμεσα."

- **Ποιο είναι το αντικείμενο της διδακτορικής σας έρευνας και γιατί το επιλέξατε;**

"Το γνωστικό αντικείμενο της διδακτορικής μου έρευνας είναι η «Ιστορία και Διεθνείς Σχέσεις», με τίτλο «Εθνική Κυριαρχία, Εθνικές Ένοπλες Δυνάμεις και Στρατιωτικοί Σχηματισμοί Κοινής Άμυνας, η περίπτωση της Ελλάδας, (Κράτος Μέλος του ΝΑΤΟ και της ΕΕ).

Ο βασικός λόγος ανάληψης του συγκεκριμένου θέματος της ερευνητικής προσπάθειας προκύπτει μέσα από την ακαδημαϊκή και επαγγελματική μου κατάρτιση, αναφορικά με το πεδίο μελέτης της Θεωρίας των Διεθνών Σχέσεων, θέμα με το οποίο έχει ασχοληθεί επισταμένα κατά τις Μεταπτυχιακές Σπουδές στην Ανωτάτη Σχολή Πολέμου [(ΑΣΠ), 2002-2003] και στην Σχολή Εθνικής Άμυνας [(ΣΕΘΑ), 2015-2016]. Η ενασχόλησή μου με το πεδίο μελέτης των διεθνών σχέσεων σε μεταπτυχιακό επίπεδο, μου προσπόρισε τα απαραίτητα ερευνητικά εργαλεία και εφόδια για την κατανόηση του διεθνούς περιβάλλοντος, ως μίας διαδικασίας σε διαρκή κίνηση και υπό καθεστώς αλληλεξάρτησης, εκ πολλών παραγόντων. Ως εκ τούτου, ποιοτικώς πληρούσα τις αναγκαίες προϋποθέσεις του επιστημονικού - ακαδημαϊκού υπόβαθρου, προκειμένου να κατανοηθεί ολόπλευρα η διεθνής πραγματικότητα με σύγχρονους όρους.

Η περίοδος μετά τον Ψυχρό Πόλεμο έβαλε σε νέα βάση και ανέτρεψε τις δημογραφικές, κοινωνικές, οικονομικές, αλλά και τις γεωπολιτικές πραγματικότητες.

Βρισκόμαστε στην τρίτη δεκαετία του 21ου αιώνα, όπου οι μελλοντικές διεθνολογικές προκλήσεις κρύβουν για τα κράτη απειλές και προκλήσεις, αλλά και ευκαιρίες, ιδιαίτερα στο γεωπολιτικό σύστημα, ένα τόξο, που εκτείνεται από τα Βαλκάνια, Καύκασο, Ανατολική Μεσόγειο, Μέση Ανατολή, Αφρική και όχι μόνο. Μια ευρεία περιοχή που χαρακτηρίζεται από εστίες ανάφλεξης, οργανωμένο έγκλημα, παράνομη μετανάστευση, όπλα μαζικής καταστροφής.

Κυρίως, μετά την έξοδο από τον ΨΠ, η συνεχής αύξηση των προκλήσεων και η εμφάνιση των νέων μορφών απειλών, όπου όλο και πιο σημαντικό ρόλο παίζουν οι μη κρατικοί δρώντες, κατέστη επιτακτική ανάγκη, η ΕΕ εκτός από πολιτική και οικονομική δύναμη, να αποκτήσει και στρατιωτική ισχύ, αλλά και να αναδειχθεί σε πάροχο ασφαλείας για τα Κ-Μ της, γεγονός που ακόμη και σήμερα, παρά την πρόοδο που έχει επιτευχθεί, δεν ολοκληρώθηκε.

Ζούμε στον κόσμο της παγκοσμιοποίησης, όπου οι ραγδαίως μεταβαλλόμενες διεθνείς συνθήκες, δημιουργούν νέα δεδομένα για τα κράτη στην στρατηγική αντιμετώπιση των διεθνολογικών ζητημάτων.

Σε αυτό το καθεστώς είναι εγκλωβισμένη και η Ελλάδα, (αλλά και η Κύπρος), όπου καλείται να αντιμετωπίσει τις όποιες προκλήσεις και δυσχέρειες, αλλά παράλληλα

να εκμεταλλευτεί και τις όποιες ευκαιρίες της παρουσιάζονται ως κράτος μέλος του NATO και της ΕΕ."

• **Τι σας παρακίνησε να ακολουθήσετε διδακτορική διατριβή στο πεδίο σπουδών «Ιστορία και Διεθνείς Σχέσεις»;**

"Όπως ανέφερα και πιο πάνω, ο βασικός λόγος ανάληψης της ερευνητικής προσπάθειας προκύπτει μέσα από την ακαδημαϊκή και επαγγελματική μου κατάρτιση αναφορικά με το πεδίο μελέτης της Θεωρίας των Διεθνών Σχέσεων, θέμα με το οποίο είχα ασχοληθεί επισταμένα κατά τις Μεταπτυχιακές Σπουδές του στην Ανώτατη Σχολή Πολέμου και στη Σχολή Εθνικής Άμυνας.

Το θέμα, καθίσταται πολύ επίκαιρο σήμερα, όπου το νέο παγκόσμιο γεωπολιτικό περιβάλλον, σχηματίζοντας ένα ευρύ τόξο που ξεκινά από τη Βαλκανική Χερσόνησο, οδεύει προς Καύκασο, Ανατολική Μεσόγειο - Μέση Ανατολή και Αφρική, χαρακτηρίζεται από ταχείες, μεταβαλλόμενες και σημαντικές εξελίξεις στους τομείς της ασφάλειας, της άμυνας, της ενέργειας, καθώς και των διμερών σχέσεων των περιφερειακών κρατών, αλλά και την εμπλοκή - ανάμειξη των διαφόρων διεθνών δρώντων στα εσωτερικά των κρατών για τους δικούς τους λόγους ή συμφέροντα ο καθένας.

Εδώ, κρίνεται σκόπιμο να αναφέρω ότι, ταυτόχρονα με την εκπόνηση της Διδακτορικής μου Έρευνας, παρακολουθούσα για ένα χρόνο τον Κύκλο Σπουδών Υψηλού Επιπέδου της Κοινής Πολιτικής Ασφαλείας και Άμυνας (15th CSDP High Level Course) του Ευρωπαϊκού Κολλεγίου Ασφάλειας και Άμυνας (ESDC), γεγονός το οποίο μου παρείχε σημαντικά εφόδια, γνώσεις και εμπειρία, τα οποία επικαλέστηκα στην ερευνητική μου προσπάθεια."

• **Θα μπορούσατε να μοιραστείτε ορισμένα βασικά ευρήματα ή γνώσεις από την έρευνά σας που έχουν τη δυνατότητα να επηρεάσουν τον τομέα σας ή την κοινωνία;**

"Κύριος σκοπός της ποιοτικής αυτής Διδακτορικής Έρευνας είναι:

• Να μελετήσει και να αναλύσει σε βάθος, αρχικά κάθε πυλώνα ξεχωριστά «Εθνική Κυριαρχία, Εθνικές Ένοπλες Δυνάμεις και Στρατιωτικοί Σχηματισμοί Κοινής Άμυνας», αλλά και τις συνιστώσες που επιδρούν και επηρεάζουν αυτούς είτε θετικά, είτε αρνητικά.

- Να αξιολογήσει το πλαίσιο σχέσης, αλληλεπίδρασης και αλληλεξάρτησης τους, έτσι ώστε να κατανοηθεί, πως και με ποιο τρόπο, η σχέση αυτή υλοποιείται σε εθνικό επίπεδο, αλλά και κάτω από ποιους περιορισμούς και προϋποθέσεις μπορεί να τεθεί σε εφαρμογή ή και εφαρμόζεται στο πλαίσιο γεωπολιτικών συμπλεγμάτων διεθνών και περιφερειακών δρώντων, μέσα από την θεωρία των διεθνών σχέσεων, αλλά και κάτω από τις τρέχουσες περιφερειακές και διεθνείς γεωπολιτικές εξελίξεις μέσα από σχηματισμούς (ή συνασπισμούς ή συμμαχίες) κοινής άμυνας.

- Να αναδείξει τις επιστημολογικές και θεωρητικές της απόψεις, να εντοπίσει τα καίρια προβλήματα που συνεπάγεται στην πρακτική της εφαρμογή και τέλος, μέσα από τη διερεύνηση της έννοιας του έθνους-κράτους, της κρατικής κυριαρχίας μέσα από σχηματισμούς κοινής άμυνας στην εποχή της παγκοσμιοποίησης, να οριοθετήσει ένα ενδιάμεσο θεωρητικό χώρο ως ερέθισμα για περαιτέρω οντολογικό και επιστημολογικό προβληματισμό.

Ο ρόλος του έθνους - κράτους παραμένει ακόμη και σήμερα ιδιαίτερα ισχυρός, τόσο στο ευρωπαϊκό, όσο και στο διεθνές σύστημα. Το κράτος, παρά την εκχώρηση μέρους της εθνικής κυριαρχίας του στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης / ενοποίησης και παρά τις συνέπειες της παγκοσμιοποίησης, συνεχίζει ακόμη και σήμερα να διαμορφώνει το διεθνές κοινωνικό - πολιτικό περιβάλλον σε συνάρτηση με την εθνική κρατική κυριαρχία, τις διμερείς ή πολυμερείς συνθήκες, τους ευρωπαϊκούς και τους διεθνείς οργανισμούς.

Επίσης, στις στοχεύσεις της έρευνας, συγκαταλέγεται ο ενδεχόμενος εμπλουτισμός της σχετικής βιβλιογραφίας επί συναφών θεμάτων Εθνικής Κυριαρχίας, Εθνικών Ενόπλων Δυνάμεων και Στρατιωτικών Σχηματισμών Κοινής Άμυνας.

Όσον αφορά την συνεισφορά της συγκεκριμένης Έρευνας στην παραγωγή νέας γνώσης ή ακόμη συμπλήρωση της υφιστάμενης γνώσης επί των συναφών θεματικών πεδίων, εκτιμάται, ότι καθίσταται εφικτή η ενδελεχής διερεύνηση σειράς ερωτημάτων και του εξ' αυτών προκύπτοντος προβληματισμού, με προσδοκία νέων προσεγγίσεων των βασικών εννοιών της εκπονηθείσας Διδακτορικής Διατριβής. Ακόμη και με την αντίκρουση των οιωνδήποτε απόψεων, ενισχύεται το σχετικό ενδιαφέρον και άλλων Ερευνητών -Μελετητών για περαιτέρω έρευνα σχετικών θεματικών πεδίων.

Εύλογο είναι να υπάρχουν, ενδεχομένως, διαφωνίες, απορίες και ενστάσεις, αλλά αυτές αφορούν την ακαδημαϊκή συζήτηση και διάλογο που προκύπτουν και πρέπει να ακολουθούν κάθε επιστημονική έρευνα. Δεν αφορούν τις βασικές, θεμελιώδεις προδιαγραφές που πρέπει να πληροί μια έρευνα, εν προκειμένω η παρούσα διδακτορική διατριβή."

- **Ποιες ήταν οι κύριες προκλήσεις που αντιμετωπίσατε κατά τη διάρκεια των διδακτορικών σας σπουδών και πώς τις ξεπεράσατε;**

"Η εκπόνηση ενός πονήματος επιπέδου Διδακτορικού, ενίοτε συνιστά πρόκληση, αν και αποτελεί μια επίπονη και απαιτητική δοκιμασία. Ο Ερευνητής στην προσπάθεια του να ανταποκριθεί στις υψηλές απαιτήσεις του έργου που έχει αναλάβει, αναγκάζεται να απομονωθεί από δραστηριότητες και πρόσωπα, προκειμένου να παραμείνει ανεπηρέαστος από εξωτερικούς παράγοντες και επιδράσεις. Προσωπικά, στην δύσκολη αυτή διαδρομή, είχα συνοδοιπόρους Ανθρώπους που με στήριζαν και των οποίων η συνεισφορά στην ολοκλήρωση της Διδακτορικής μου Έρευνας, υπήρξε καθοριστική και θα ήταν από μέρους μου μεγάλη παράλειψη να μην τους αναφέρω και με τον τρόπο αυτό να τους δείξω την εκτίμηση και τον σεβασμό, αλλά ταυτόχρονα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου για τη συνεισφορά και την βοήθεια τους.

Επίσης, όπως ανέφερα και προηγουμένως υπηρετώ στις Ένοπλες Δυνάμεις της Κυπριακής Δημοκρατίας, ένα λειτούργημα με δύσκολο και απαιτητικό πρόγραμμα, αλλά και η ιδιότητα μου ως «οικογενειάρχης» δεν αποτέλεσαν ανασταλτικούς παράγοντες στην ανάληψη αυτού του δύσκολου και απαιτητικού, αλλά υπέροχου εγχειρήματος/εμπειρίας. Πρέπει να βλέπουμε και να αντιμετωπίζουμε τα πράγματα θετικά, με θετικό πνεύμα, έστω και αν υπάρχουν εμπόδια και σκόπελοι."

- **Πώς συνέβαλε η εμπειρία σας στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφος στην προσωπική και επαγγελματική σας ανάπτυξη;**

"Δεν είναι μόνο η διεκδίκηση και η απόκτηση ενός Διδακτορικού τίτλου σπουδών. Αναμφίβολα, η εμπειρία, οι γνώσεις, η συμμετοχή σε σεμινάρια, συνέδρια, είτε ως

ακροατής, είτε ως εισηγητής, αλλά και οι κάθε είδους δράσεις, τις οποίες το Πανεπιστήμιο πολύ συχνά διοργάνωνε και η επαφή με την Ακαδημαϊκή Κοινότητα του Πανεπιστημίου Νεάπολις Πάφος, συνέβαλαν στην προσωπική και επαγγελματική μου ανάπτυξη και σταδιοδρομία, αλλά και στην διεύρυνση των ακαδημαϊκών και πνευματικών οριζόντων."

- **Υπάρχουν συγκεκριμένοι μέντορες ή καθηγητές στο πανεπιστήμιο που έπαιξαν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της ακαδημαϊκής σας πορείας;**

"Όπως ανέφερα και προηγουμένως, παρότρυνση, προκειμένου να αναλάβω αυτό το εγχείρημα, αλλά και στην επιλογή του συγκεκριμένου θέματος, μου παρείχαν ο Καθηγητής κ. Κωνσταντίνος ΓΕ. Αθανασόπουλος, τέως Πρόεδρος της Σχολής Νομικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Νεάπολις Πάφος, Καθηγητής μου στην Σχολή Εθνικής Άμυνας, ο Αναπληρωτής Καθηγητής κ. Γιώργος Μαρής, του Πανεπιστημίου Νεάπολις Πάφος, ο Καθηγητής κ. Παντελής Σκλιάς, Πρύτανης του Πανεπιστημίου Νεάπολις Πάφος και ο Καθηγητής κ. Ευστάθιος Φακιολάς του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, τους οποίους οφείλω να ευχαριστήσω θερμά. Η συνεργασία μαζί τους υπήρξε προνόμιο και έκφραση βαθιάς εκτίμησης στο πρόσωπο μου."

- **Ποια είναι τα μελλοντικά σας σχέδια και φιλοδοξίες;**

"Στο παρόν στάδιο, η επαγγελματική μου σταδιοδρομία δεν μου επιτρέπει να ασχοληθώ ενεργά με το Ακαδημαϊκό Έργο. Εκτιμώ ότι, σε μεταγενέστερο χρόνο θα το πράξω. Θα ήθελα, στο σημείο αυτό, να αναφέρω ότι, στο πλαίσιο της συγγραφικής μου δραστηριότητας έχω δημοσιεύσει άρθρα σε περιοδικά ακαδημαϊκού και επιστημονικού περιεχομένου, συναφή με την Έρευνα μου. Εδώ, θέλω να τονίσω ότι, έχω εκδώσει δύο βιβλία (το ένα αποτελεί συλλογικό τόμο)."

- **Ποιο θα ήταν το μήνυμά σας στους/στις νέους/ες που τώρα ξεκινούν τις σπουδές τους;**

"Αποκτήστε εφόδια, γνώσεις και εμπειρία για να μπορείτε να προχωρήσετε, να ατενίζετε το μέλλον με αισιοδοξία, να είστε ανταγωνιστικοί, διεκδικητικοί και να έχετε απαιτήσεις. Μην αρκεσθείτε σε κάποιο «βόλεμα», το οποίο σας εξασφαλίζει τα προς το «ζην». Αναμφίβολα, κάποτε θα πρέπει να ξεχωρίσει ο «άριστος και ο ικανός»."

- **Τέλος, υπάρχει κάτι άλλο που θα θέλατε να μοιραστείτε με τους αναγνώστες μας σχετικά με το ταξίδι σας, την έρευνά σας ή την εμπειρία σας στο Πανεπιστήμιο;**

"Θα συμφωνήσω μαζί σας ότι, η έρευνα και η εμπειρία μου στο Πανεπιστήμιο υπήρξε ένα ταξίδι, δύσκολο και απαιτητικό, με δυσχέρειες και σκοπέλους, μερικές φορές με απογοητεύσεις, καθότι το εγχείρημα δεν ήταν απλό. Όμως, ευτυχώς δίπλα μου είχα Ανθρώπους (Ακαδημαϊκούς και μη), που με στήριζαν, μου παρείχαν πολύτιμες παρατηρήσεις και επιστημονικές, ορθή καθοδήγηση και προβληματισμούς, άμεση ανταπόκριση προκειμένου να βοηθήσουν σε καθετί που ανέκυπτε κατά τη διάρκεια της Διδακτορικής μου μελέτης, καθώς και για την μεθοδική στήριξη και πολύτιμη προσφορά τους, που απλόχερα μου παρείχαν καθ' όλη τη διάρκεια της ερευνητικής μου προσπάθειας. Έχω πραγματικά εντυπωσιαστεί !!!"

Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφος

Γραφείο Αποφοίτων

Τηλ.: +357 26 843500 / 3360

alumni@nup.ac.cy